

Nieuwe campus TU Noord

Tussen de Technische Universiteit (TU) en de oude binnenstad van Delft ontstaat een nieuw stedelijk gebied met woningen, creatieve bedrijven en horeca. Enkele monumentale universiteitsgebouwen zijn hergebruikt als appartementen en kantoren, andere gebouwen hebben plaatsgemaakt voor nieuwbouw studentenhuisvesting, pleinen en een groengebied. Door de mix aan functies en een duidelijke routing door het gebied transformeert TU-Noord van een rustige en vrij gesloten enclave tot een campus met meer verblijfskwaliteit, diversiteit en dynamiek.

1 Rode Scheikunde 1923 (nu BKCity). 2 Scheikundige propedeuse 1923. 3 Mijnbouwkunde 1912. 4 Technische Physica 1930. 5 Physica en Elektrotechniek 1903. 6a Geodesie 1895. 6b ITC 1952, gesloopt 2010. 6c Luchtvaarttechniek 1956, gesloopt 2010. 7 Botanie/Biotechnologie 1917. 8 Werktuig- en Scheepsbouwkunde 1905-11. 9 Bacteriologisch Laboratorium 1895. 10 Sebastiaansbrug 1963. 11 Gele Scheikunde 1938.

HERONTWIKKELING

De herontwikkeling van het TU-Noordgebied is geïnitieerd door de TU Delft, studentenhuusvester DUWO en de gemeente Delft. Rond de millenniumwisseling kwam een groot deel van het gebied in handen van DUWO. De verouderde gebouwen op het terrein – voor het merendeel rijksmonument – stonden toen leeg en de ruimte tussen de gebouwen was geen aantrekkelijk verblijfsgebied. In 2005 vestigde DUWO zich in het voormalige Geodesiegebouw aan de Kanaalweg 4 en startte de herontwikkeling van het gebied. Een ontwikkeling die culmineerde in de opening van het International Student House eind 2017.

Polytechnische School

Om het gebied te begrijpen is een stukje geschiedenis handig. Het gebied TU-Noord is ontwikkeld aan het einde van de 19e eeuw, toen de TU – toen nog Polytechnische School – in de binnenstad van Delft uit haar voegen barstte en ruimte vond aan de zuidkant van de stad, aan weerszijden van het net aangelegde Rijn-Schiekanaal (1894). Aan de waterkant werden rond 1900 de eerste grote faculteiten gebouwd voor Microbiologie, Geodesie, Physica en Elektrotechniek. In de jaren '10 volgden, iets verder van het kanaal, de instituten voor Mijnbouwkunde, Scheikunde, Werktuig- en Scheepsbouwkunde en Technische Botanie met de botanische tuin.

Vanaf de jaren '50 worden in het gebied ten zuiden van begraafplaats Jaffa, dus in het huidige TU-gebied, nieuwe onderwijsgebouwen en laboratoria gebouwd, en met uitzondering van Botanie (inmiddels omgedoopt tot Biotechnologie) en Mijnbouwkunde verhuizen tot ca. 2000 alle faculteiten naar de nieuwe gebouwen.

De herontwikkeling van de voormalige universiteitsgebouwen ten noorden van het kanaal tot appartementen en bedrijfsruimte startte al in de jaren '90, met als fraai sluitstuk de transformatie van de laboratoria Werk- en Scheepsbouwkunde door architectenbureau cepezed, die zelf sinds 2014 in een van de laboratoria is gevestigd.

1. Luchtfoto ca 1930 vanuit het noorden. Linksonder is Geodesie nog net zichtbaar, daarachter de tuin voor één- en tweejarige gewassen, daarachter Mijnbouwkunde en Rode Scheikunde. Rechts van voor naar achter: Physica & Elektrotechniek (met rechts dynamohal en ketelhuis), Technische Physica en Scheikunde Propedeuse. 2. Impressie vanuit ongeveer hetzelfde punt met huidige bebouwing, het park en het plein.

Start herontwikkeling

De herontwikkeling van het gebied ten zuiden van het Schie-Rijnkanaal startte in 2005, toen DUWO de Dynamohal van faculteit voor Physica en Elektrotechniek verkocht aan DP6 architectuurstudio. Deze industriële hal, gebouwd in 1903 naar ontwerp van rijksbouwmeester Jacobus van Lokhorst, transformeerde DP6 tot eigen kantoor. Door terughoudendheid in aanpak en transparante toevoegingen is de openheid en industriële sfeer van dit gebouw behouden. Inmiddels is DP6 weer terugverhuisd naar hun oude vestiging aan het Doelenplein 6 in Delft, en verhuuren ze de Dynamohal aan ontwerp bureau Fabrique.

De volgende stap in de herontwikkeling volgde in 2007 met de gedeeltelijke sloop van het voormalige Laboratorium voor Analytische Scheikunde – ook bekend als gebouw voor Scheikundige Propedeuse – aan de Michiel de Ruyterweg/De Vries van Heijstplantsoen, ten behoeve van 300 studentenwoningen. Het ontwerp van KCAP Architects & Planners bestaat uit een zeslaagse U-vormige nieuwbouw die het monumentale deel van het complex uit 1923 (ontwerp rijksbouwmeester Johannes Vrijman) min of meer omarmen. In 2012 konden de eerste studenten het complex betrekken.

Hoewel later gestart, konden de studenten hun woningen aan het Mijnbouwplein 11 al in 2011 betrekken. Het oorspronkelijke ontwerp voor dit voormalige Laboratorium voor Technische Fysica is van architect Gerard van Drecht. De bouw is door de crisisjaren onderbroken en heeft van 1917 tot 1930 geduurd. Dit gebouw is wel geheel behouden en naar ontwerp van KBnG architecten getransformeerd tot 95 studentenwoningen en 4 bedrijfsruimtes.

Science Centre, Dynamohal en BKCity

Ondertussen vonden twee bijzondere herbestemmingen plaats met onderwijs- en museale functies: het Science Centre en BKCity. Mijnbouwkunde was een van de laatste studierichtingen die het gebied verliet in 2007, om plaats te maken voor het Science Centre, dat in 2010 haar deuren opende aan de Mijnbouwstraat, in het faculteitsgebouw dat architect Johannes Vrijman in 1912 realiseerde.

Na de brand van het gebouw van Bouwkunde in mei 2008 is deze faculteit neergestreken in het leegstaande voormalige hoofdgebouw van de TU. Dit gebouw was in 1917 ontworpen door architect Gerard van Drecht voor de afdeling Scheikundige Technologie en wordt daarom

ook wel Rode Scheikunde genoemd. In 1946 verhuisde de faculteit naar een nieuw gebouw – Gele Scheikunde – even verderop aan de Julianalaan 136. In 1948 werd het gebouw Rode Scheikunde aangewezen als nieuw administratief hoofdcentrum van de TU, dat het bijna 60 jaar is geweest. In 2008 was het gebouw op papier al verkocht aan Fortis voor herontwikkeling tot appartementen, maar doordat Bouwkunde ineens zonder huisvesting zat, heeft de TU de koopovereenkomst ontbonden. Een ontwerpteam van vijf bureaus realiseerde in recordtijd de transformatie tot BKCity: Braaksma & Roos, Fokkema architecten, Kossmann de Jong, Octatube en MVRDV.

PhD-woningen en kantoor DUWO

DP6 architectuurstudio kreeg in 2011 opdracht om de voormalige faculteit van Physica en Elektrotechniek aan de Kanaalweg te transformeren tot kantoor voor woningcorporatie DUWO en wooneenheden voor promovendi. Het gebouw staat pal naast de Dynamohal, die bij het laboratorium hoorde. DUWO waardeerde de wijze waarop DP6 in 2006 de Dynamohal had aangepakt en vertrouwde hen daarom deze complexe opgave toe. Het rijksmonument dateert uit 1903 en is ontworpen door rijksbouwmeester Jacobus van Lokhorst in neogotische stijl met glas-inloodramen, gewelfde plafonds en hoge ruimtes. Het gebouw verkeerde in vervallen staat en moest ingrijpend gerestaureerd worden. Onder vele lagen verf, oude vloerbedekking en verlaagde plafonds bleken prachtige neogotische kwaliteiten verborgen te liggen.

Projectarchitect Robert Alewijnse van DP6: 'De monumentale hoofdentree en de representatieve kant van het gebouw waren gesitueerd aan het Rijn-Schiekanaal en het lag daarom voor de hand dat hier het kantoor van DUWO zou komen. Maar omdat de ruimtes in deze vleugel kleiner zijn, en daarom beter geschikt om te transformeren tot wooneenheden, hebben we voorgesteld het programma om te draaien. De oude achterzijde is nu voorzijde van het gebouw geworden, gelegen aan een nieuw stedelijk plein, dat de verschillende omliggende gebouwen met elkaar verbindt.' De 47 zelfstandige woningen van het PhD House hebben uitzicht over het kanaal en daar ook hun entree. De kantoren van DUWO en een informatiebalie voor internationale studenten zijn grotendeels aan het plein gesitueerd. De bestaande directeurswoning op de kop van de Schievleugel is herbestemd als verhuurkantoor.

'Een grote ingreep was de sloop van het zogenaamde IJzervrije gebouw

aan de zuidkant. Voor elektromagnetische proeven was een ijzervrije ruimte nodig. Dat gebouwdeel verkeerde in slechte staat, had geen monumentale status en was moeilijk herbruikbaar. Door dit deel te slopen is het plein vergroot, een aanwinst voor de openbare ruimte. De 'wond' van deze ingreep hebben we bekleed met cortenstaal. Dat past mooi bij de kleuren van de monumentale bebouwing. Het is opmerkelijk dat cepezed voor de gevels van de nieuwbouw van het ISH ook gekozen heeft voor cortenstaal, maar zover ik weet hebben we die keuze onafhankelijk van elkaar gemaakt. Voor het overige zijn we zeer terughoudend geweest bij de ingrepen aan het exterieur. Aan de westgevel zijn drie bestaande ramen naar beneden uitgezaagd om een publieksingang voor DUWO te creëren.'

Voor de restauratie van het interieur is zorgvuldig gekeken naar wat oorspronkelijk en wat later toegevoegd is. 'Binnenwanden die in een latere periode zijn geplaatst hebben we verwijderd zodat er grotere ruimtes ontstonden en het gebouw ruimtelijker is geworden. De verlaagde plafonds zijn weggehaald zodat de originele troggewelven zichtbaar werden en de originele terrazzovloeren zijn weer ontbloot en gerestaureerd. Waar nieuwe doorbraken en scheidingen zijn gemaakt, hebben we die met donkere stalen kozijnen ingevuld, zodat helder is wat nieuw is.' Kleuronderzoek wees uit dat er oorspronkelijk veel donkere kleuren waren toegepast. 'Die hebben we niet teruggebracht, omdat de ruimte te somber zou worden. Wel hebben we de originele groene kleur van de staalconstructie teruggebracht.' Een van de collegezalen is in oude luister hersteld, er zijn alleen enkele rijen minder banken, ten gunste van meer beenruimte. De andere zaal wordt gebruikt als kantine en voor vergaderingen, tentoonstellingen en recepties. Maar de belangrijkste ingreep is onzichtbaar: Om het gebouw geschikt te maken voor de kantoor- en woonfunctie, moest er een goede akoestiek

3. Het gebouw van Physica en Elektrotechniek is door DP6 getransformeerd tot kantoorgebouw van DUWO. De vleugel rechts is verbouwd tot PhD-house. Geheel rechts de voormalige directeurswoning, verbouwd tot verhuurkantoor. De openbare ruimte is vergroot en door Buro Lubbers heringericht als stedelijke ruimte. 4. Kantoor DUWO, tegen de wond, die de sloop van het IJzervrije gebouw sloeg, is een pleister in cortenstaal geplakt. Geheel links is de dynamohal net zichtbaar, die DP6 in 2005 kocht en verbouwd. De fietsenrekken op de voorgrond zijn tijdelijk.

DOOR SLOOP VAN HET IJZERVRIJE
GEBOUW IS HET PLEIN VERGROOT.
DE 'WOND' VAN DEZE INGREEP IS
BEKLEED MET CORTENSTAAL, DAT
PAST MOOI BIJ DE OMGEVING,

en een aangenaam binnenklimaat zijn. 'Gevelisolatie zou te weinig effect hebben en hebben we niet gedaan om de monumentale kwaliteiten te behouden. Op veel plekken zijn er van origine al dubbele gevelkozijnen, daarvan zijn alle binnenramen vervangen door geïsoleerde beglazing en is elektrisch bestuurbare zonwering toegevoegd in de zeer krappe spouw van de dubbele ramen. Het bestaande beeld blijft zo behouden en het klimaat is aanzienlijk verbeterd. Daarnaast hebben we gekozen voor het zogenaamde BaOpt systeem: door de lichte overdruk zijn voorzetsramen voor de glas-in-loodramen overbodig.' Dankzij de verfijnde meet- en regeltechniek in de BaOpt-technologie, konden grove installatiekanalen achterwege blijven. De verticale leidingen zijn bijna onzichtbaar in wandverdikkingen weggewerkt, van daaruit lopen dunne kabels naar slim en strak ontworpen horizontale panelen, waarin naast data en elektra, ook verlichting en geluidsabsorptie is opgenomen. De woningen zijn in de brede gang uitgebouwd met houten volumes die optisch los staan van de grond en het plafond. In die blokken zijn de entrees, toiletten en leidingschachten weggewerkt. Door toepassing van onder andere geïsoleerde beglazing en 175 m² PV-panelen op het platte dak, hebben de woningen energielabel B, wat uitzonderlijk is in zo'n gebouw.

Projectgegevens Kantoor DUWO en 47 PhD-woningen

Locatie: Kanaalweg 3a Delft. Opdrachtgever: DUWO. Architect: DP6 architectuurstudio. Adviseur constructie: Pieters Bouwtechniek. Adviseur installaties en bouwphysica: DWA. Aannemer: Groenendijk PGN Bouw / Jurriens / Schakel en Schrale. Interieurarchitect: OTH. Ontwerp: 2011-15. Oplevering: 2016-17. Bruto vloeroppervlakte: 6.100 m².

Eenheid en differentiatie in openbare ruimte

In de zomer van 2012 maakt architectenbureau cepezed in opdracht van DUWO een stedenbouwkundig plan voor het gebied rond de Prof. Schermerhornstraat en een schetsontwerp voor de nieuwbouw van woonblokken voor internationale studenten. De hoofdopzet van het plan gaat uit van een rechthoekig ensemble rond een hof, dat in open verbinding staat met een nieuw plein enerzijds en een openbaar park aan de oostzijde.

Buro Lubbers landschapsarchitectuur & stedenbouw werkt vanaf 2013 dit conceptplan verder uit. Peter Lubbers: 'Dit gebied is jarenlang een onaantrekkelijke restruimte geweest doordat er geen heldere structuur was en weinig gebruiks- en verblijfskwaliteit. De nieuwe functies in het gebied en de herinrichting van de openbare ruimte brengen hier verandering in. De positionering van de nieuwbouw zorgt voor een logische structuur met een sequentie van ruimtes: een entree aan de Mijnbouwstraat, een stedelijk plein in het midden, een hof in de nieuwbouw en een park aan de zijde van de Botanische Tuin. In ons inrichtingsplan van de openbare ruimte creëren we zowel verbinding als differentiatie tussen die ruimtes.' De verbetering en toevoeging van routes en toegangen verankert de campus in zijn omgeving, zorgt voor intensiever verkeer van voetgangers en fietsers en versterkt de relatie tussen de stad en de TU-campus.

Het gebied tussen Kanaalweg, park, Mijnbouwstraat en de Professor Snijderstraat is tot een geheel gesmeed door eenheid in de bestrating, groen, straatmeubilair en verlichting. Een verbindend verhardingsvlak loopt van gevel tot gevel. De bestrating – roodbruine betonstraatstenen met het uiterlijk van gebakken klinkers – wordt afgewisseld met tapijtjes van betonnen tegels, hagen en beplantingsvakken in rechte stroken.

Hierin zijn aangeplant hulsthagen, bloemrijke bij- en vlinderlokkende beplanting en meerstammige bomen met samengestelde bladeren. Lubbers: 'Zo geven de bomen een aangename schaduw, maar is het op bewolkte dagen niet te donker. De bomen hebben een hoog bladerdek, de mensen kunnen er goed onderdoor kijken.'

De afzonderlijke plekken op de campus worden herkenbaar door specifieke elementen. Het entreeplein bij de Mijnbouwstraat is nu nog niet af, het moet een representatieve ruimte worden met monumentale bomen in grasvlakken die de verkeersstromen begeleiden. Een parkeerplaats met graskeien, omzoomd met hagen en bomen. Rond een oude dienstwoning, die nog verhuurd is als woning, komt een hoge haag en een lus voor een bus.

Het centrale plein krijgt een meer stedelijk karakter, met hagen, bomen, planten, fietsenrekken (fietsnietjes) en banken in rechte stroken, die de open ruimte inkaderen. In de pleinvleugels van het nieuwe gebouw voor de ISH is een activiteitenruimte en er komt een horecavoorziening, voor beide is in de bestrating een terrasruimte opgenomen. Voor de publieksentree van DUWO heeft Lubbers een bordes ontworpen die het hoogteverschil overbrugt tussen plein en entree, in treden en hellingbanen. De trap is gemaakt in Belgisch hardsteen (Enodesign). Het plein wordt zo de ontmoetingsplek van de campus.

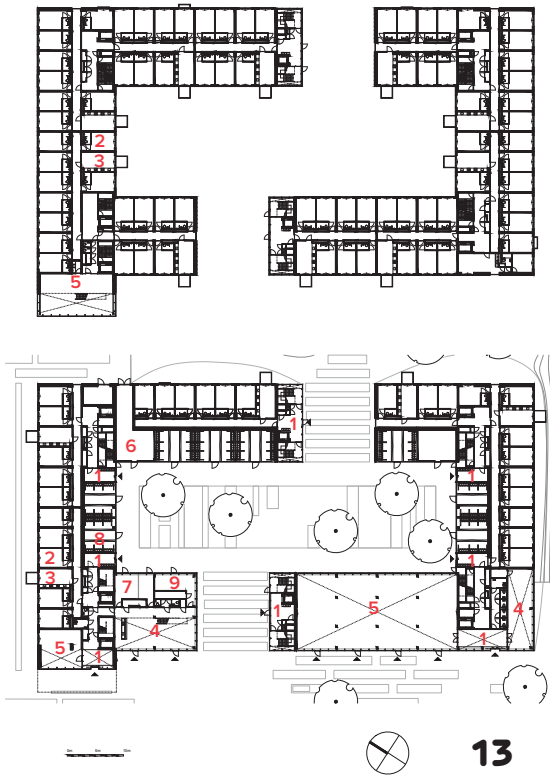
Het hof in de nieuwbouw wordt ingericht als een tuin met een strokenindeling van hagen, beplantingsvakken, banken en tafels om gezamenlijk te eten en drinken. De sfeer moet hier huiselijker zijn en de beplanting is iets luxer met o.a. bloeiende bomen in plantenvakken, als in een privétuin.

Waterrijk park

Het park aan de noordoostkant wordt omsloten door de nieuwbouw van de ISH, het gebouw voor Geodesie, waarin nu diverse bedrijfjes en verenigingen zitten, de botanische tuin en een sloot achter het Science Center. Vanaf Geodesie en ISH zijn drie toegangen naar het park. In de toekomst komt er wellicht een doorgang naar de botanische tuin. Het park heeft diverse functies: waterberging, ecologie, routing en verblijf. Om deze functies te combineren is het terrein ontworpen met dijkes en laagtes. De laagtes bergen het water op verschillende niveaus. De diepste twee zijn vijvers die permanent met water zijn gevuld. De andere drie zijn vrijwel altijd droog en lopen alleen bij hevige regenbuien vol. De laagtes zijn zo verbonden dat eerst de vijvers vollopen en het water vervolgens doorstroomt naar de hogere bekkens. Een geknepen duiker koppelt de bekkens aan het omliggende watersysteem waarin het overtollige water langzaam kan weglipen. De verschillende mate van droogte resulteert in een diversiteit aan natuurlijke vegetatie met oeverplanten, gras, bosjes en bomen, en moet aantrekkelijk zijn voor (water)vogels.

Op de hogere, drogere dijkes bevinden zich routes en verblijfsplekken. De routes takken aan op de entrees van het park en op enkele zijtes. Bij de drie entrees van het park en over een laagte liggen betonnen stapstenen. De taluds rond de laagtes hebben verschillende hellingpercentages. De flauwe taluds aan de noordoostzijde vormen

- 5. Collegezaal in kantoor DUWO. 6. Gang met entrees PhD-woningen.
- 7. Kantoor DUWO, publiekshal en gang • Foto's 5-7 Gerard van Beek.
- 8. Bordes publieksentree DUWO. 9. Stedelijk plein met fietsnietjes en plantenvakken. 10. Plan Buro Lubbers voor inrichting openbare ruimte.
- 11. Het nieuwe park met waterberging. 12. Overgang van hof naar park.

verblijfsplekken in de zon, de andere zijn geschikt voor fauna.

International Student House

Tussen de voormalige faculteitsgebouwen van Geodesie en Physica en Elektrotechniek heeft cepezed architecten in opdracht van DUWO een groot nieuwbouwcomplex gerealiseerd ten behoeve van de huisvesting van 350 internationale studenten. Het International Student House (ISH) bestaat uit twee U-vormige gebouwen die samen een carré vormen rond een hof. Via ruime doorgangen in de lange zijden loopt een openbare route tussen het plein aan de professor Schermerhornstraat en het waterpark aan de oostzijde.

Architect Jochem Paauwe van cepezed: 'Het ISH is stedenbouwkundig de ruggengraat van het TU-Noordgebied. Het verdeelt het gebied in drie zones: plein, hof en park. Op de begane grond zijn aan de pleinzijde dubbelhoge glazen puien van de common room en het toekomstige restaurant. De common room is een tweelaagse ruimte die voor uiteenlopende activiteiten en bijeenkomsten van de bewoners kan worden gebruikt.' Op de afsluitbare entresol is een kleinere lounge-achtige ruimte met banken en een wand met enkele beeldschermen. Beneden is een grote ruimte met een vide, een bar en tafels. De kleurrijke patronen op de wanden verwijzen naar de diverse culturen

waarvan de studenten afkomstig zijn. Het beheer van de common room verzorgen de studenten zelf, tegen een vergoeding. Tijdens onze rondgang zijn enkele studenten Industrial Design bezig met interviews onder bewoners in het kader van hun onderzoek naar het gebruik van de gemeenschappelijke ruimte. Hun indruk is dat de ruimte veelvuldig gebruikt wordt, soms zijn er wel drie activiteiten per dag. Maar het is wel vaak hetzelfde groepje dat dingen organiseert en de ruimte gebruikt. De meeste bewoners komen er niet. Paauwe meent dat buitenlandse studenten in het algemeen meer op zichzelf leven dan Nederlandse, 'dat heeft enerzijds te maken met de beperkte tijd die ze hier kunnen studeren, maar soms ook met hun culturele achtergrond.' Achter de common room is een wasserette en rond de hof zijn op de begane grond inpandige fietsenstallingen. 'Met het oog op de veiligheid zijn de gevels van de stallingen afgesloten met hekken, die zicht en geluid doorlaten. We hopen dat de bewoners zo worden gestimuleerd hun fietsen niet in de hof te stallen.'

Vanaf het plein is dwars door de transparante horecaruimte zicht op de hof en het park. 'Die transparantie is in werkelijkheid groter dan we vooraf hadden bedacht. De inrichting van het restaurant zal binnenkort dit effect wellicht weer iets afzwakken.'

Het ISH telt 18 tweepersoonsunits met eigen keukens en sanitair en 314 eenpersoonsunits met eigen badkamer met douche en toilet (totaal 18,5 m²). Per 6 tot 8 kamers is er een even grote gemeenschappelijke keuken met eettafel en balkon. De balkons hebben transparante borstweringen, die de interactie tussen de bewoners moet vergroten. Helaas worden sommige balkons alleen gebruikt voor afval, dat ook voor iedereen zichtbaar is. De kamers liggen aan gangen met aan het einde een groot venster, waarvan het kozijn is verborgen achter vloer, wanden en plafond, 'Dat vergroot de ruimtebeleving, het uitzicht en lichttoetreding.' Het gebruik van kleuraccenten in de gangen en hallen zorgt ervoor dat gebruikers gemakkelijk er snel hun weg vinden. De gangen, trappenhuizen, gemeenschappelijke keukens en common room zijn alle zeer robuust en hufterproof uitgevoerd.

In maatvoering sluit het complex aan op de omliggende monumentale bebouwing. Het telt 5 en 6 bouwlagen, met een hoogteaccent op de westhoek aan het kanaal van 10 lagen. Dat is

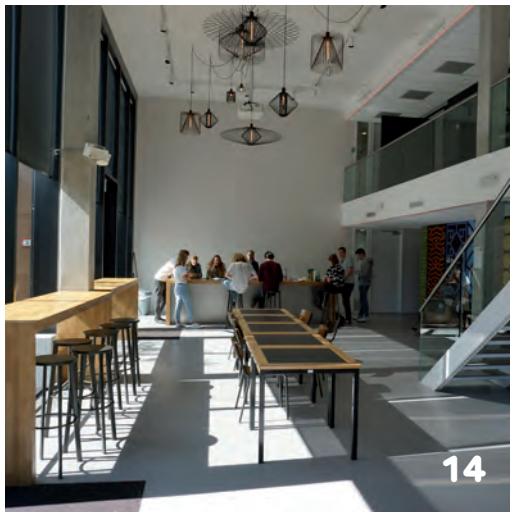
ongeveer even hoog als de voorganger op die plek, het gebouw van het International Training Centre for Aerial Survey (ITC), dat rond 2010 is gesloopt. In dit hoogteaccent bevindt zich een transparante uitkraging van de derde tot en met de tiende laag. Daarin zijn dubbelhoge verhuurkantoren voorzien met splitlevel vloeren die via de glazen gevels aan drie zijden een magnifiek uitzicht hebben.

Transparante trappenhuizen

Ook de trappenhuizen in de gebouwkoppen grenzend aan het binnenhof zijn transparant. De gevels bestaan uit enkel glas dat direct (zonder kozijnen) op de staalconstructie is gemonteerd. 'Dat betekende dat het staalskelet zeer precies gemaakt en geplaatst moest worden. De productie is prima gedaan, maar bij de plaatsing ervan waren startproblemen.' De trappenhuizen hebben een buitenklimaat en ter voorkoming van te veel opwarming in de zomer, zijn op de begane grond en bovenin ventilatiestroken in de glasgevels aangebracht. Het complex heeft verder een bijna volledig betonnen constructie met gevels die bestaan uit een uitvergroot metalstud systeem en een buitenbekleding van cortencassettes. 'De kleur sluit mooi aan bij de bakstenen architectuur in de omliggende gebouwen. Bovendien zijn de cortencassettes strak, maar toch levendig, de kleur verandert in de tijd en met regen. De hele gevel blijft niet egaal van kleur.' Ook over de vijfde gevel heeft cepezed goed nagedacht: 'Omdat de daken vanuit de kantoren zichtbaar zijn, hebben we hier ook aandacht aan besteed. Elke wooneenheid heeft een eigen installatie en de aan- en afvoeren, leidingen en zonnepanelen op het dak hebben we één kleur en zoveel mogelijk in één lijn geplaatst.' De installatiekasten bevinden zich buiten de woonunits op de gang, zodat de beheerder er altijd bij kan.

Projectgegevens ISH Delft

Locatie: Schermerhornstraat, Delft. **Programma:** 332 studentenwoningen, kantoren, horeca, fietsenstalling, gemeenschappelijke ruimte, wasserette. **Opdrachtgever:** DUWO. **Architect:** cepezed. **Interieurarchitect:** cepezedinterieur. **Advies constructies:** Pieters Bouwtechniek. **Advies installaties:** VIAC. **Advies bouwfysica, akoestiek en duurzaamheid:** LBPSight. **Landschapsarchitect:** Buro Lubbers landschapsarchitectuur & stedenbouw. **Hoofdaannemer:** Waal Bouw. **Uitvoering staalconstructie:** Bentstaal. **Gevels:** Leebo. **Bouw:** 2016-17. **Oppervlakte:** 14.913 m².

14

15

16

17

18

19

13 t/m 19: ISH. 13. Begane grond en tweede verdieping. 1 entreehal. 2 wooneenheid. 3 gemeenschappelijke ruimte. 4 ontmoetingsruimte. 5 verhuurbare bedrijfsruimte. 6 afvalcontainers. 7 dienstruimte beheerder. 8 fietsenstalling. 9 wasserette. 14. Common Room. 15. Verhuurkantoor op 9e verdieping. 16. Hoogteaccent op hoek aan het kanaal. 17. Kop met cortencassettes en grote vensters aan einde van de gangen. De gemeenschappelijke keukens hebben balkons. 18. Plein met doorkijk naar hof. Door het restaurant tevens een doorkijk naar het park. 19. Op de koppen zijn trappenhuisen, waarvan het glas kozijnloos op de staalconstructie is gemonteerd • Foto cepezed | Lucas van der Wee.